Утвърдил: ……..

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет: Славянски филологии

Специалност: *(код и наименование)*

С	Л	И	Ф	0	5	0	1	2	5

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	П	1	9

(код и наименование)

Актуални проблеми на оценяването в обучението по български език и литература

Преподавател: гл. ас. д-р Мая Йовкова Падешка

Учебна заетост	**Форма**	**Хорариум**
Аудиторна заетост	Лекции	**30**
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		**30**
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		**30**
ОБЩА ЗАЕТОСТ		**60**
Кредити аудиторна заетост		**1**
Кредити извънаудиторна заетост		**1**
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината[1]	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	20%
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуша самостоятелна работа /контролно	
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	80%

Анотация на учебната дисциплина:

СИД-ът разглежда актуални проблеми на оценяването както в теоретичен, така и приложно-практичен аспект. Студентите ще придобият знания относно процедури на оценяването на езиковата и комуникативната компетентност на учениците. Ще развият методически умения за оценка и конструиране на инструменти за текущо и сумарно оценяване на ученици от различни училищни етапи (прогимназиален, гимназиални).

Предварителни изисквания: не

СИД-ът е предназначен за студенти от IV курс от специалността Български език и литература и история.

Очаквани резултати:

Запознаване със същността и функциите на оценяването по учебния предмет Български език и литература; умения за създаване на оценителски инструменти и процедури

Учебно съдържание

[1] В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

№	Тема:	Хорариум
1.	Класически и съвременни форми и методи за проверка и оценка на учебните постижения – предимства и недостатъци. Нормативна база за оценяване на постиженията на учениците (стандарти, наредба, учебно-изпитни програми)	2 часа
2.	Функции на оценяването в обучението по български език и литература: диагностична, обучаваща, мотивираща, контролна, прогностична**.** Връзка между преподаване, учене и оценяване	2 часа
3.	Видове оценяване в обучението по български език и литература; входящо (диагностично) оценяване**;** формиращо оценяване**;** текущо оценяване, критериално и нормативно оценяване**;** срочно и годишно оценяване**;** вътрешноучилищно и външно оценяване	2 часа
4.	Форми на оценяване по български език и литература. Устни и писмени форми на контрол и оценка на знания и умения; практически задачи**;** оценяване чрез портфолио**;** проектно-базирано оценяване; оценяване зрез казуси. Дидактически функции на теста като инструмент за оценяване на знания и умения	2 часа
5.	Дигитални инструменти за оценяване. Дигитализация и онлайн оценяване**.** Изкуствен интелект и автоматизирано оценяване	2 часа
6.	Оценяване на езикова компетентност на учениците (лексикална, граматична, фонетична; произношение; правопис и пунктуация). Оценяване на метаезикови умения. Анализ на ресурси	2 часа
7.	Компетентностен подход и оценяване. Оценяване на комуникативната компетентност на учениците. Социокултурни, социолингвистични, прагматични, стратегийни компетентности. Анализ на ресурси	2 часа.
8.	Методи за оценка на литературни компетентности	2 часа
9.	Работа с текст. Оценяване на рецептивните умения на учениците (възприемане на текст; когнитивни равнища при обработка на информация от текст)	2 часа
10.	Работа с текст. Оценяване на продуктивните умения на учениците (създаване на текст)	2 часа
11.	Национални изпитни формати (Национално външно оценяване; Държавен зрелостен изпит)	2 часа
12.	Международни изследвания за измерване на функционална	2 часа

	грамотност (PEARLS; PISA)	
13.	Рефлексия и самооценка. Самооценяването като част от формиращото оценяване. Индивидуален напредък. Баланс между стандартизация и индивидуален подход в оценяването. Приобщаващо оценяване	2 часа
14.	Създаване на материали за оценка на езиково-комуникативни и литературни компетентости (практикум)	2 часа

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Същност, функции и значение на оценяването в обучението по български език и литература
2	Нормативна база за оценяване на учебните постижения по предмета Български език и литература
3	Видове оценяване в обучението по български език и литература
4.	Форми и методи за проверка и оценка на учебните постижения по български език и литература
5.	Тестът като инструмент за оценяване. Дигитализация и онлайн оценяване
6.	Оценяване на езиковата компетентност на учениците
7.	Оценяване на комуникативната компетентност на учениците. Рецептивни и продуктивни умения при работа с текст
8.	Оценяване на литературните компетентности на учениците
9.	Национални и международни формати за оценяване
10.	Подготовката на учителя за осъществяване на пълноценно и ефективно оценяване на знанията и уменията по български език и литература

Библиография

Основна

Алексиева 2002: Алексиева, Е. *Разработване на тестове за проверка и оценка на знания.* София, 2002.

Ангелова 2004: Ангелова, Т. *Методика на обучението по български език. Съвременни проблеми*. София, 2004.

Gardner, John, ed. 2005. *Assessment and Learning*. London: SAGE Publications.

Димчев 1998: Димчев, К. *Обучението по български език като система*. София, 1998.

Йовева 2000: Йовева, Р. Методика на литературното образование. Шумен: Еп. Константин Преславски, 2000.

Падешка 2025: Падешка, М. Ключовите компетентности и обучението по български език. *Български език и литература*, 2025/ 6s, https://doi.org/10.53656/bel2025-6s-2M.

Петров 2012: А. Петров. *Проблеми на комуникативно ориентираното обучение по български език*. С., Булвест 2000, 2012 г.
Радкова 2010: Радкова, А. *Оценяване на писмената реч в чуждоезиковото обучение.* София: Тих-Ивел.
МОН 2013. Оценяване на учениците. Помагало за педагогически специалисти. МОН, Национален институт за обучение и квалификация в системата на образованието. София, 2013.

Допълнителна литература

НАРЕДБА № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.) ● Министерство на образованието и науката

Учебната програма е приета на заседание на ФС на ФСлФ с протокол № 6 / 9.06.2026 г.

Дата: 20.05.2026 г. **Съставил: ……..**